

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 479-1903)

Originalt emne

Belysningsvæsen

Belysningsvæsen/Elektricitetsværket (Anlæg og Drift)

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 18. februar 1904](#)
- 2) [Byrådsmødet den 10. marts 1904](#)
- 3) [Byrådsmødet den 17. marts 1904](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 18. februar 1904 - side 13

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 479-1903)

I forrige Møde forelaa Indstilling fra Udvalget for Gas- og Elektricitetsværket om Bevilling af et Beløb paa 125,000 Kr. til en i Henhold til følgende Redegørelse fra Bestyreren paakrævet Udvidelse af Elektricitetsværket :

"Da Tilslutningen til Elektricitetsværket stadig er i Stigning, vil den i Fjor anskaffede Maskine paa 600 HK i Løbet af indeværende Aar til Dels være belastet, hvorfor jeg allerede nu tillader mig at henlede det ærede Udvalgs Opmærksomhed paa, at det inden næste Vintersæson vil være nødvendigt at anskaffe endnu en Maskine af samme Ydeevne for i Tilfælde af Maskinuheld da at have fornøden Reserve.

Der findes, som det vil være det ærede Udvalg bekendt, foruden den sidst anskaffede Maskine endnu to Maskiner hver paa 200 HK; heraf skal den ene forsyne den paatænkte

elektriske Sporvejsdrift; der bliver saaledes i Tilfælde af et Maskinuheld med den 600 HK Maskine kun en 200 HK Maskine eller uafset Sporvejsdriften 2 Stkr. 200 HK Maskiner til Disposition, og der vil til næste Vintersæson blive Brug for ca. 600 HK til Lysdrift alene, idet der nemlig til Dato er installeret i alt 18,000 Glødelamper = 987 Klwt., heraf benyttes i denne Tid gennemsnitlig 33 pCt. samtidig = 325 Klwt. = 476 HK; ovennævnte Lampeantal ventes inden næste Vinter forøget med 25 pCt., altsaa i alt 22,500 Glødelamper, regnes heraf, at 33 pCt. benyttes samtidig, bliver den samlede Energi 408 Klwt = 598 HK, som Værket selv under et Maskinuheld skal kunne udvikle.

Jeg tillader mig derfor i Henhold til ovenstaaende at foreslaa Anskaffelsen af endnu en 4de Maskine paa 600 HK med tilhørende Dynamo og Apparater, der i Henhold til den sidst leverede vel kan ansættes til ca.

90,000 Kr. Til Fundamenter og Rørledninger ca. 10,000 Kr., og da der skal foretages Forandringer paa Reguleringstavlen, vilde det være heldigst, inden Driften bliver altfor stor, at foretage disse i saa stor Udstrækning, at der ikke skal lægges Hindringer for Driften i Fremtiden.

I Henhold til medfølgende Tegninger kan disse Forandringer foretages paa 2 Maader, enten ved at bibeholde Tavlen som den er og føje det strengt nødvendige til, eller gøre Skridtet fuldt ud, saa at den kan rumme Apparater ikke alene til den foreslaaede Maskine, men til en 5te Maskine og Akkumulatorbatteriets Udvidelse.

Af medfølgende Tegninger omfatter:

Projekt A: En Tilbygning til den nuværende

Reguleringstavle med de til Sporvejsdriften nødvendige Apparater, samt Anbringelse af Omskiftningsapparater for de nuværende Ladetransformatorer, saaledes at disse kunne benyttes baade til Opladning af Lysbatteriet og Pufferbatteriet.

Projekt B: En Ombygning af den nuværende Reguleringstavle, saaledes at Belysningsdrift og Sporvejsdrift holdes adskilt. Der er ligeledes her taget Hensyn til, at der kan installeres endnu 2 Dynamoer og et større Akkumulatorbatteri, hvortil 4 Felter er holdt fri, saa en senere Tilbygning til Tavlen herved bliver overflødig.

Betjeningen af saavel Belysnings- som Sporvejsdriften vil ved dette Arrangement kunne foregaa sikkert og let.

Af ovennævnte 2 Projekter kan Projekt A ikke anbefales af følgende Grunde: For det første bliver

Ombygningen for dyr i Forhold til, hvad der opnaas, og endvidere vil dette Tavle-Arrangement tage for stor Plads op paa Gulvet, saa at den vil komme i Yejen for den paatænkte nye Maskine.

En senere eventuel Udvidelse af Tavlen i dens nuværende Form er paa Grund af Pladsmangel umulig.

Ligeledes vil Betjeningen og som Følge deraf Driften ikke blive saa let og sikker, saa en Ombygning af Tavlen vil alligevel senere blive nødvendig, og naar Driften bliver større, vil Ombygningen baade blive betydelig dyrere og vanskeligere, hvorfor det absolut vil anbefales at udføre Ombygningen af Tavlen efter Projekt B.

Projekt A vil andrage..... ca. 12,000 Kr.

Do. B *-.... "25,000-.

Jeg tillader mig efter det anførte at foreslaa Tavlen ombygget efter Projekt B.

Af de 850,000 Kr., der af Laanet 1902 blev stillet til Raadighed til Udvidelser paa Gas- og Elektricitetsværketsværket , er der indtil 1ste Februar 1904 med endnu ikke udbetalte Fordringer optaget:

Til Dækning af Overskridelsen ved

Anlægget af Elektricitetsværket. 75,588 Kr. 20 Ø.

Gasværkets Udvidelse 602,672-59-

Elektricitetsværkets Udvidelse..... 129,492-72-

Overføres. .. 807,753 Kr. 51 Ø.

Overført. . . 807,753 Kr. 51 Ø.

Endvidere vil der medgaa til:

1 ny Dampkedel til Elektricitetsværket..... 13,950-00-

Fundament, Indmuring og Rørledninger til samme..... 4,000-00-

1 Pufferbatteri, antageligt 15,000-00-

og til uforudsete Udgifter, samt til Arbejder, der endnu henhøre til

Udvidelsen af Gasværket..... 9,296-49-

850,000 Kr. 00 Ø.

Det vil herefter være nødvendigt at andrage om ca. 125,000 Kr. til den foreslaaede Udvidelse."

Det vedtoges forinden Sagens Afgørelse at forelægge den for Kasse- og Regnskabsudvalget med Hensyn til Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade Beløbet kunde skaffes til Veje.

Fra dette Udvalg forelaa nu Indstilling om at tiltræde Forslaget under Forudsætning af, at Gas- og Elektricitetsværket af sit forventede Driftoverskud for indeværende Aar ud over det budgetterede Overskud tilskyder 50,000 Kr., medens Resten, 75,000 Kr., afholdes af Laanemidler, hvilket tiltraadtes af Byraadet.

(Se Møderne den 10de og 17de Marts).

Uddrag fra byrådsmødet den 10. marts 1904 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 479-1903)

Efter Indstilling af Udvalget for Gas- og Elektricitetsværket vedtoges det at overdrage Ombygningen af Reguleringstavlen paa Elektricitetsværket til Siemens & Halske, Berlin, ved Firmaet Bruun & Sørensen for det ved Licitationen afgivne Bud: 24,780 Kr.

(Se Mødet den 18de Februar.)

Uddrag fra byrådsmødet den 17. marts 1904 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 479-1903)

Fra Udvalget for Gas- og Elektricitetsværket forelaa Meddelelse om, at der ved Licitationen over en 600 HK's Dampmaskine (Stempelmaskine) med Dynamo foruden flere

konditionsmæssige Tilbud ogsaa var fremkommet et Tilbud paa Levering af en Damp turbine med Dynamo fra Firmaet Brown, Boveri & Co. i Baden, Svejts; da Tilbudsprisen var ca. 27,000 Kr. billigere end den billigste Stempelmaskines, og Maskinen kun vilde optage saa ringe Plads i Maskinhallen, at der senere kunde opstilles en lignende Maskine uden den ellers nødvendige Udvidelse af Bygningen, havde Udvalgets Formand og Bestyrer Gunst foretaget en Rejse til Bremen for at tage en der arbejdende Maskine af tilsvarende Størrelse i Øjesyn og overbevist sig om, at forskellige andre i Tilbudet anførte Fordele ved Damp turbinens Drift virkelig var til Stede. - Efter de indhentede Oplysninger mente Udvalget, at man maatte indstille til Byraadet at forkaste den afholdte Licitation og antage det foreliggende Tilbud fra Ingeniør Jul. Lehmann, København, for Brown, Boveri & Co., Baden, paa Levering af en 600 HK Damp turbine med Dynamo for tilsammen 60,800 Kr.

Byraadet tiltraadte Udvalgets Indstilling.

